

FOCUS · El sistema bancari grec, entre l'espasa i la paret

Les principals fonts de finançament de la banca europea solen ser els dipòsits, el mercat interbancari i de deute privat, i les operacions de liquiditat del Banc Central Europeu (BCE). Durant la crisi, els mercats van quedar tancats per a moltes entitats, la dependència de les quals del finançament de l'Eurosistema va augmentar de forma notable. En concret, el BCE proporciona dos canals de finançament: les operacions de liquiditat regulars (MRO i LTRO) i les línies de liquiditat d'emergència (ELA). Aquest segon canal és considerat una font de finançament d'últim recurs, utilitzada, només, quan les entitats tenen problemes de liquiditat puntuals, de manera que el seu ús és poc freqüent. No obstant això, la banca grega hi ha hagut de recórrer per compensar la fugida de dipòsits originada per la recent inestabilitat política.

En termes generals, els bancs recorren a les ELA quan no tenen prou actius elegibles com a garantia per obtenir finançament en les operacions ordinàries. En no complir aquests criteris, opten per les ELA proporcionades pels bancs centrals nacionals (que assumeixen el risc creditici), però a un cost més elevat, ja que les condicions del col·lateral són més flexibles. Malgrat que aquestes subhastes queden supeditades als bancs nacionals, l'autoritat monetària manté el control, fixant uns fons màxims (de 68.300 milions d'euros en el cas grec), i la possibilitat de cancel·lar-les si considera que interfereixen amb el mandat de política monetària.

En els últims mesos, la inestabilitat política de Grècia ha propiciat una fugida de dipòsits bancaris, que han arribat a acumular una caiguda del 9,7% entre el novembre i el gener. Aquesta contracció del passiu ha disparat les necessitats de liquiditat del sistema bancari hel·lè, que, en última instància i sense actius elegibles, ha hagut de recórrer a les ELA. Dues decisions de l'autoritat monetària han intensificat aquesta escassetat de col·lateral. La primera, i més recent, ha estat la suspensió de l'elegibilitat dels bons sobirans grecs com a garantia en les operacions de liquiditat del BCE.¹ La segona va ser l'exclusió dels bons bancaris garantits pel Govern com a col·lateral a partir del març. La primera redueix el col·lateral elegible al BCE en 8.000 milions d'euros, mentre que la segona afecta prop de 50.000 milions. Per bé que ja se sabia que aquests bons garantits deixarien de ser elegibles i que molts d'ells vencen pròximament, els bancs han continuat depenent d'ells per finançar el 50% dels fons que obtenen de l'Eurosistema.

El fet que una part important del col·lateral del sistema bancari grec en les operacions regulars només es pugui acceptar per la via de l'ELA i que la limitació d'aquests fons

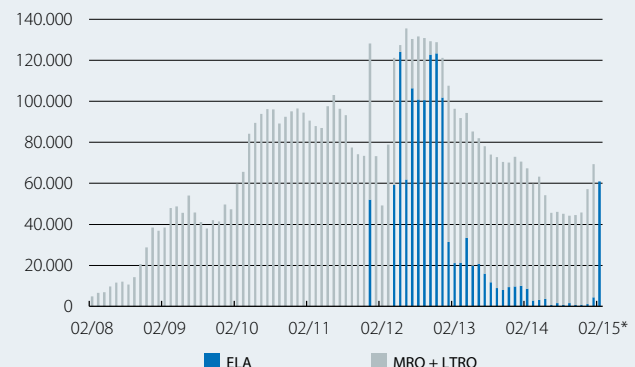
1. La participació en el programa de rescat convertia aquest deute en elegible, malgrat tenir una classificació creditícia baixa. Després de l'extensió del programa, es podria tornar a acceptar.

d'emergència pugui fins als 68.300 milions d'euros (ja se n'han utilitzat gairebé 60.000) pot dificultar el finançament del sistema bancari si la fugida de dipòsits persisteix. Per exemplificar fins a quin punt és necessari reduir la inestabilitat política mitjançant un acord entre el Govern i les institucions europees, simulem la capacitat de finançament del sistema bancari grec a l'Eurosistema² en diferents escenaris. Si els dipòsits continuen caient a la mateixa velocitat que al gener (el 7,3%), a l'abril els bancs tindrien dificultats per finançar-se per falta de prou col·lateral elegible. Però, si els dipòsits es contreen a la velocitat mitjana assolida entre el novembre i el gener (el 3,3%), els problemes s'ajornarien fins al juny.

No s'espera que els dipòsits es continuïn contraient a aquest ritme. Tot i així, les xifres emfatitzen el risc que existiria si no s'aconsegueix reduir la inestabilitat política i la consegüent fugida de dipòsits.

Finançament de la banca grega a través de l'Eurosistema

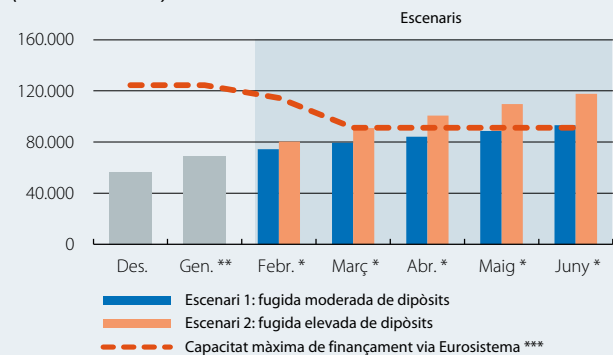
(Milions d'euros)

Nota: * Només inclou el finançament per la via de l'ELA (estimat a partir del balanç del BCE). Font: "la Caixa" Research, a partir de dades del Banc Nacional de Grècia i del BCE.

Necessitats de finançament de la banca grega

(Milions d'euros)

Notes: * Estimacions assumint que tota la caiguda que es produeix en dipòsits és finançada per l'Eurosistema. Escenari 1: caiguda mitjana dels dipòsits entre el novembre i el gener (el 3,3% intermensual). Escenari 2: caiguda dels dipòsits igual a la del gener (del 7,3% intermensual). ** Dada estimada a partir del balanç del BCE. *** Estimació condicionada a la limitació de fons per la via de l'ELA.

Font: "la Caixa" Research, a partir de dades del Banc Nacional de Grècia, del BCE i de Bloomberg.

2. Tant per la via del BCE com per la via de l'ELA.